

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Filipa Dienstbiera a Václava Štencla v právní věci žalobce: **V. D. P.**, zastoupený Mgr. Petrem Škopkem, advokátem, sídlem Dukelských hrdinů 59/II, Rakovník, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 7. 2025, č. j. OAM-602/BA-BA07-HA06-2025, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 9. 2025, č. j. 62 Az 26/2025-30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal dne 27. 5. 2025 žádost o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo dne 22. 5. 2025 při kontrole Policií ČR zjištěno, že nedisponuje oprávněním k pobytu, pročez byl následně zajištěn. Při poskytnutí údajů k žádosti uvedl, že je ženatý a má dvě děti. Z Vietnamu vycestoval za práci v roce 2023 do Rumunska, kde měl pracovní vízum. Zde pobýval do 10. 2. 2025, poté přicestoval automobilem do České republiky. Nikdy nežádal o udělení mezinárodní ochrany v České republice nebo v jiných státech, jeho zdravotní stav je dobrý. Žalobce uvedl, že požádal o mezinárodní ochranu, neboť má ve vlasti velký dluh, který není schopen zaplatit. Jeho život by tak mohl být ohrožen. U pohovoru žalobce doplnil, že před opuštěním země původu mu mafiáni asi třikrát ústně vyhrožovali. Na policii se neobrátil, chtěl jen utéct pryč z Vietnamu. Nemohl to na policii ohlásit, protože by bylo ublíženo jeho rodině a rodičům. Žádost podal, protože mu právník poradil, že má požádat o azyl, aby mohl pracovat. Při cestě do Příjímacího střediska Zastávka byl kontrolován a zadržen.

[2] Žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto usnesení žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil. Žalovaný dospěl

k závěru, že žalobcova tvrzení nezakládají důvodné obavy z pronásledování či nebezpečí vážné újmy a současně uvedené skutečnosti neodůvodňují ani udělení humanitárního azylu.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Ostravě, který ji rozsudkem označeným v záhlaví zamítl. Podle krajského soudu žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu, správně vyložil relevantní právní úpravu a následně ji na zjištěný skutkový stav správně aplikoval. Původcem pronásledování (respektive rizika vážné újmy) sice mohou být i soukromé osoby (věřitelé), avšak za podmínky, že veřejná moc v zemi původu není způsobilá zajistit jednotlivci ochranu. V daném případě žalovaný pomocí zpráv o politické a bezpečnostní situaci ve Vietnamu prokázal, že ve Vietnamu existuje dostatečná ochrana dlužníka. Z žalobcovy výpovědi plyne, že se neobrátil na příslušné orgány v zemi původu, tuto ochranu tedy nevyužil. Krajský soud žalovanému přisvědčil, že u žalobce nejsou dány důvody pro udělení azylu či doplňkové ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Namítá nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku z toho důvodu, že se v něm krajský soud nevypořádal s uplatněnou žalobní námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti vydaného rozhodnutí žalovaného. Tu stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný ani krajský soud se při rozhodování o udělení humanitárního azylu nezabývali skutečností, že žalobce je zadlužen u členů organizované zločinecké organizace, kteří mu několikrát vyhrožovali. Na polici ve Vietnamu se stěžovatel neobrátil, neboť by věřitelé ublížili jeho příbuzným.

[5] Stěžovatel má dále za to, že se krajský soud odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, konkrétně od rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, č. 1749/2009 Sb. NSS. Krajský soud dovodil, že stěžovatel v žádosti neuvedl žádné konkrétní obavy. Žalovaný však nevyvinul dostatečnou procesní aktivitu ke zjištění, zda jsou stěžovatelem tvrzené skutečnosti relevantní pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Pokud by bylo prokázáno, že stěžovatel má dluh u věřitelů s vazbami na organizovanou zločineckou skupinu, z informace Ministerstva vnitra Velké Británie z února 2025 Vietnam: Strach z nelegálních půjčovatелů peněz ze dne 8. července 2025 vyplývá, že vietnamské státní orgány nejsou schopny poskytovat účinnou ochranu proti násilnému a ponižujícímu vymáhání pohledávek vůči dlužníkům a jejich příbuzným. V takovém případě by pak po stěžovateli nebylo možné požadovat, aby formálně vyčerpал prostředky vnitrostátní ochrany ve Vietnamu.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na obsah spisového materiálu, jím vydané rozhodnutí, vyjádření k žalobě a napadený rozsudek. Žalovaný má za to, že se zabýval všemi relevantními skutečnostmi, jimiž žalobce odůvodnil podanou žádost o mezinárodní ochranu, a že rozhodnutí o žádosti a napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

pokračování

[8] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. Kasační stížnost je přijatelná v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále je kasační stížnost přijatelná rovněž v případech zásadního pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Stěžovatelem uplatněné kasační námitky neobsahují důvody, které by mohly založit přesah jeho vlastních zájmů, natož přesah svým významem podstatný. Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku krajského soudu rovněž *prima facie* neshledal žádná pochybení, natož pochybení zásadního rázu, která by mohla mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Námitky uplatněné stěžovatelem řeší dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu, od které soud neshledal důvod se v nyní posuzované věci odchýlit.

[9] Ke stěžovatelem uplatněné námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, ze které vyplývá, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatele o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou znemožňující jeho věcný přezkum (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 3 Azs 69/2016-24, nebo ze dne 27. 9. 2017, č. j. 4 As 146/2017-35). S uvedeným kasačním důvodem je nutno zacházet obezřetně, neboť zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost oddaluje věcné řešení sporu, což je v rozporu se zájmy účastníků i s veřejným zájmem na hospodárnosti řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2013, č. j. 6 Ads 17/2013-25). Nejvyšší správní soud pouze stručně odkazuje na judikaturu, která se blíže věnuje tomu, jaké konkrétní vady tento kasační důvod naplňují (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, nebo usnesení rozšířeného senátu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 7 Afs 212/2006-74, č. 1566/2008 Sb. NSS). V daném případě napadený rozsudek požadavkům uvedené judikatury dostál. Z odůvodnění rozsudku vyplývá, jak soud uvažil o pro věc podstatných skutečnostech, jak je posoudil a k jakým závěrům na jejich základě dospěl. K důvodům udělení humanitárního azylu se krajský soud konkrétně vyjádřil v bodě 14 napadeného rozsudku, přičemž shledal, že ekonomické důvody uváděné stěžovatelem nejsou „případem hodným zvláštního zřetele“, pro které by bylo možné stěžovateli poskytnout humanitární azyl.

[10] Namítanou nepřezkoumatelností není zatíženo ani rozhodnutí žalovaného. Rovněž z jeho odůvodnění je v souladu s požadavky judikatury patrné, z jakého skutkového stavu žalovaný vycházel, jakými úvahami se řídil při hodnocení zjištěného skutkového stavu a k jakým závěrům dospěl, přičemž tyto úvahy žalovaný v odůvodnění rozhodnutí náležitě a srozumitelně vyjádřil (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 92/2009-65).

[11] Pokud jde o stěžovatelovy obavy z pronásledování ze strany soukromých osob (věřitelů) spojené s vymáháním dluhů, z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že hrozba pronásledování či vážné újmy ze strany soukromých osob může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (azylu či doplňkové ochrany) pouze tehdy, bylo-li v řízení zjištěno, že státní orgány v zemi původu nejsou schopny nebo ochotny stěžovateli zajistit ochranu (§ 2 odst. 6 zákona o azylu). Pouhá nedůvěra občana ve státní

instituce a v to, že jej v zemi původu budou schopny ochránit, není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40, nebo ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 7/2004-37 a ze dne 1. 8. 2025, č. j. 6 Azs 64/2025-30). Vyhrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování nebo vážnou újmu ve smyslu zákona o azylu, jestliže politický systém v zemi původu dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti nebyly v řízení vyvráceny (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 10. 2008, č. j. 4 Azs 38/2003-36, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2022, č. j. 1 Azs 290/2021-27, nebo ze dne 14. 3. 2024, č. j. 3 Azs 262/2023-27). V daném případě krajský soud postupoval v souladu s uvedenou judikaturou a správně upozornil, že stěžovatel se v zemi původu na státní orgány vůbec neobrátil ani neuvedl relevantní důvody, proč tak neučinil. Na shora uvedených závěrech pak nic nemění ani zpráva o zemi původu - informace Ministerstva vnitra Velké Británie z února 2025, Vietnam: Strach z nelegálních půjčovatелů peněz ze dne 8. července 2025, kterou žalovaný v předchozím řízení opatřil na návrh stěžovatele a z níž bez dalšího nevyplývá, že by státní orgány ve Vietnamu nebyly schopné nebo ochotné dlužníkům zajistit ochranu.

[12] Nejvyšší správní soud dále ve shodě s krajským soudem konstatuje, že je to právě žadatel o mezinárodní ochranu, kdo je primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, usnesení ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013-38, nebo usnesení ze dne 11. 21. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014-48). Správní orgán tak zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, jež vycházejí právě ze žadatelovy výpovědi poskytnuté v průběhu řízení. Žalovanému nepřisluší domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k nim činit příslušná skutková zjištění (viz již zmiňovaný rozsudek č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo usnesení ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60). V daném případě se žalovaný při pohovoru stěžovatele dotazoval na jeho situaci a potíže v zemi původu a poskytl mu opakovaně možnost cokoli k výpovědi doplnit. Pokud chtěl stěžovatel uvést bližší informace o svých věřitelích a jejich případných vazbách na organizované zločinecké skupiny, měl tak učinit. Stejně tak mohl podrobněji rozvést i relevantní důvody, pro které nepovažoval za účelné obracet se na státní orgány ve Vietnamu (např. na policii) za účelem ochrany svých práv. Žádné takové důvody však stěžovatel netvrdil. Krajský soud se tedy v napadeném rozsudku neodchýlil od judikatury Nejvyššího správního soudu (konkrétně od odkazovaného rozsudku č. j. 5 Azs 66/2008-70).

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Jelikož Nejvyšší správní soud přistoupil k rozhodnutí o kasační stížnosti bezodkladně, samostatně nerozhodoval o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. K odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě

pokračování

zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je namíste rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021-28). Žalobce (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce navíc sám v kasační stížnosti výslovně uvedl, že přiznání náhrady nákladů řízení nežádá. Úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec obvyklé úřední činnosti, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. listopadu 2025

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu